

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ

3. kötetű ár 2. ...

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 3 kor. 50
Félévre 2 kor. 25
Három hónapra 1 kor. 10

Előrenyomulásunk Plevje ellen

Novemberben 67.500 szerbet fogtunk el

Budapest, dec. 1.

Délkeleti hadszíntér:

Csapatunk átkaroló mozdulattal Plevje felé nyomulnak elő. Egy hadoszlop a Gradina magaslatot támadja. A Metalka-nyereg től délre egy másik a délután első óráiban és sötétség beálltával rohammal foglalja el a Plevjétől 10 kilométernyire északra levő fenszéknek montenegróiak által védett állását.

Kövess tábornok serege nov. ben: 40.800 szerb katonát és 28.700 védőteles korban levő szerbet fogott el, valamint 179 löveget és 12 gépfegyvert zsákmányolt. Höfer.

Lóháton fut ki országából „föld-nélküli” Péter és Sándor trónörökös

Óriási zsákmány Prizrendnél

A macedóniai angol-francia sereg körül van zárva

Szófia, december 1.

(Hivatalos jelentés a november 29-iki hadműveletről). Dél felől csapatunk rövid, de döntő fontosságú harc után elfoglalták Prizrend városát. 16.17 ezer foglyot ejtettünk, 50 tábortábori ágyút és tüzérségi 20.000 fegyvert zsákmányoltunk. Foglyok előadása szerint november 28-án délután Péter király, Sándor trónörökös, Pasics miniszterelnök és Trubeckoj orosz követ lóháton, minden kíséret nélkül menekültek. Menekülésük célja nem ismeretes. A Suharoka és Prizrend közti út cserben hagyott hadiszállással, ágyúval, löszrel, ládákkal, székérronccsal és kimúlt állatokkal van a szó szoros értelmében befedve. Prizrendben 180 autóbusszal zsákmányoltunk, amelyekkel a főhadiszállást és kormányt kellett volna elszállítani. Prizrendi csata minden valószínűség szerint a szerb hadsereg elleni tulajdonképpeni hadműveletünk befejezését jelenti. A november 28-iki bolgár hadműveletről bolgár főkonzulhoz érkezett belgár miniszterelnöki távirat szerint az egész angol-francia hadsereg, kivéve a Belasica-hegytől délre Strumica ellen operáló osztagokat, a Vardar és Cerna szögletében körül van zárva. M. s. o.

A novemberi zsákmány az orosz harctéren

Budapest, dec. 1.

Orosz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény. Az északi-keleti arcvonalon osztrák-magyar főparancsnokság alatt álló szövetséges hadseregeknél november folyamán foglyok száma, illetve a zsákmány 78 tiszt, 12.000 főnyi legénység és 32 gépfegyver. Höfer.

80 ezer szerb katona van Német hivatalos jelentés a nyugati és keleti harctérről

Budapest, dec. 1.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A Montenegróba, Albánia és Görögország felé menekült szerbek legfőbb nyolcvanezren vannak.

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A harci tevékenység az arcvonal különböző helyein folyt tüzérségi, aknavetési és aknaharcokra szorítkozott.

Keleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Egy német repülőgép megtámadta a gachovicsi vasúti telepeket Baranovicitől délkeletre.

Legfőbb hadvezetőség.

Ágyú és bombaharc a Dardanelláknál

Konstantinápoly, nov. 24.

A főhadiszállás jelenti:

Dardanella front: Anafortánál tüzérségünk hatályos tüzérséggel szétszórta ellenséges csapatokat, a melyeket fedetlen állásban észrevettünk. Az ellenség tüzérsége nem válaszolt.

Ari Burnunál tüzérpárbaj és bombaharc.

Szedil Barnál a jobbszárnyon igen heves bombaharc. A bal-szárnyon az ellenség, noha mintegy ezer gránátot, bombát és aknákat használt el, nem tudott jelentékeny kárt okozni.

A többi fronton nincs semmi jelentősen való.

Prileptől délre is megverték a szerbeket

Prileptől délre a bolgárok megtámadták váratlanul a szerbeket és dacára, hogy ezek kiépített állásokban voltak, mégis kivetették őket és visszavonulásra kényszerítették. A szerb visszavonulás miatt Monasztir közvetlen veszélybe került.

A király elismerése Mackensennek, Gallwitznak és Kövassnek

Bécs, dec. 1.

Ő felsége a következő legfelsőbb kéziratot boesátotta ki:

Kedves Mackensen tábornagy! Az ön alá rendelt parancsnokok teljes közreműködésének és szövetséges csapatok kitűnő hősiességének köszönhető, hogy az ellenség érzékeny vereséget szenvedett és a balkáni hadszíntéren felelte örvendő sikert értünk el.

A vezéri rátermettség és a csapatok szívós kitartása, amely az eddigi eredményt kivívták, meg fog birkózni a hátralevő feladattal is.

Hálattal szívvel adományozom Önnek, kedves tábornagy a gyé-

mántokat a hadiértményes katonai érdemkereszt első osztályához és az Önnek alárendelt hadseregek vezéreinek, Gallwitz tüzérségi tábornoknak és Kövass gyalogsági tábornoknak a hadiértményes első osztályú katonai érdemkeresztet.

Közölje mindazokkal a derék vitésekkel, akik az Ön dicsőséges vezetése mellett oly hivatásos munkások, köszönetemet és üdvözlétemet.

Bécs, 1915. november 28.

Ferenc József s. k.

Az éntánt csapatok visszavonulnak Szaleniki felé

Róma, dec. 1.

A „Corriere della Sera” a következőket jelenti fontossággal Athénből:

A francia és angol csapatok megkezdték a visszavonulást Szaloniki felé, mert úgy vélik, hogy hadállásaikban nem képesek ellenállani az ellenség offenzívájának.

Olaszok az isonzi csatáról

Lugano, dec. 1.

Az olasz sajtó előkészíti a közhírré, az isonzi offenzíva abbahagyására. A lapok nagy cikkekben festik az offenzíva nehézségeit. A legnagyobb erőfeszítéssel is csak jelentéktelen eredményeket értek el az olasz csapatok.

Francia hivatalos jelentés a szerbek kritikusan helyzetéről

A szerbeket Monasztirnál nem támadták meg. E város és Kalkandelen között a havas akadályos a hadműveletet. A krusevói hadállás változatlan. Ugy látszik, hogy a szerbek a Prileptől délre fekvő területen foglaltak állást. A minden talpalattnyi földet hősiességgel védő szerb hadsereg helyzete igen kritikusan tekinthető. Megbízható közlések szerint német hadvezetők mentek Bulgáriába, hogy az oroszok az orosz támadás ellen megvédelmezzék.

Meddig tart a háború?

Basel, dec. 1.

A svájci szövetségi tanács a háború előrelátását ismertetve

a budget előterjesztésében követ-kesőképpen nyilatkozik: Meg van a remény, hogy a most folyó európai háború a legközelebbi tavasszal véget ér, úgy a vám-szerződéseket es kedvezően fogja befolyásolni. Jelenleg azonban semmi sem igazolja ezt a feltevést és ezért lemondunk arról, hogy a jövő fátját fellebbent-sük.

A képviselőház ülése

Makó, dec. 1.

Hosszas szünetelés után a magyar országgyűlés ma tilt ösz-sze ötödik ülésére. A képviselők nagy számmal jelentek meg.

Elnök háromnegyed tizenegykor nyitja meg az ülést a jelenti, hogy a miniszterelnök kíván szó-lani.

Tisza István átnyújtja az or-szágyűlést összehívó királyi köz-iratot.

Jegyző felolvassa a kéziratot.

Elnök: A királyi kézirát tuda-másul vétetik a átküldetik a fő-rendűhöz kihirdetés végett. El-nök ezután megemlékezik arról, hogy milyen komor, sötét volt a látható a képviselőház legutóbbi ülésére idején. Rémültt azokra a veszélyekre, melyek ak-kor határainkat fenyegették. Hisz van ellenség már országok terüle-ten is, a mi csapattuk pedig messze idegen határokon belül járnak diadalmasan. Megemléke-zett új szövetségi szerződésről, a dék bolgár nemzetről (Bijentés) ra jöngő szeretettel környezte a ki-rályt, mint aki az igazi emberi nagyság glóriájában tűdököl, nagy elismeréssel szolt katonánk-ról; esodásttal emlékezett meg Németországról és annak esodár-járól. Mindezek üdvözlére elhatá-roztatott.

Jelentette az elnök, hogy Dézy Zoltán halála most már szemoru bizonyossággá lett, indítványozta, hogy e tény fölött a Ház mély részvétellel jegyzőkönyvben ad-jon kifejezést.

Megemlékezett a legutóbbi ülészek óta elhunyt képviselőkről. Így mély gyász érte a törvény-hozó testületet és az egész magyar közöletet Széll Kálmán ország-gyűlési képviselő, Magyarország egykori miniszterelölke elhunytával.

Indítványozom, hogy a Ház mé-lyen átérzett fájdalom részvété-nek jegyzőkönyvben adjon ki-fejezést. (Helyeslés.)

Meghalt még Czócsán János, a kinek elhunytja fölött a Ház rész-vétének jegyzőkönyvben ad ki-fejezést.

Végül megemlékezett arról a nagy veszteségről, mely Vaszy Kólos bíboros hercegprímás el-hunytával nemcsak a magyar katolikus világot, de felekezeti különbség nélkül az egész nem-zetet sújtotta. Papi erőnyekben tiszta, hazfiut érdemekben gaz-dag és emberi tulajdonságokban kiváló egyéniség szállott vele sirba. Javasolja, hogy a Ház ke-gyeletes érseimnek, mély és igaz részvétének jegyzőkönyvben adjon kifejezést. (Helyeslés.)

Bemutatja a t. Háznak Vio Antal országgyűlési képviselő ur

levelét, melyben közli, hogy Fiume város polgármesterévé történt meg-választása miatt Fiume város kép-viseletéről lemond.

A miniszterelnök kíván szó-lani.

Tisza István betérjeszti a háboru esetére szóló kivételes intézkede-sek újabb kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot; a kivételes ha-talom igénybevételéről szóló je-lentést; a számvevőszék jelenté-sét a tullóésekről és a számsám-adást az 1914 év első feléről.

Sándor János belügyminiszter betérjeszt egy törvényjavaslatot a saász egyetem közgyűlési tagjai megbízatásának meghosszabbítá-sáról.

Teleszky János pénzügyminisz-ter törvényjavaslatot terjeszt be az indemnitásról, az erdélyi föld-gáz egy részének a Deutsche Bank berlini pénzüzetét vezetése alatt álló pénzszepora történt átruhá-sásáról szóló jelentést, ugyancsak a pénzüzeti központ tervezetéről szóló jelentést.

Belagh Jenő igazságügyminisz-ter betérjeszti az árdragító viss-zaszedési ellen irányuló törvény-javaslatot.

Közbeiktatások a baloldalon: A Hitelbank ellen? A kartsétek ellen?

Balogh Jenő betérjeszti a bírósá-gok és ügyvédségek tagjainak az igazságügyminiszteriumban való ideiglenes alkalmazásáról szóló törvény meghosszabbításáról, a esodónkiválti kényzeresgyeségről és a esod törvény módosításáról, a háboruban megromlott község-ekben fekvő ingatlanok jogviszonyairól szóló törvényjavaslatokat.

H. sz. Samu honvédelmi mi-niszter betérjeszti a hadiszoigál-tatási kötelezettség korhatárának kiterjesztéséről és a honvédelmi elölzetekről szóló törvényjavasla-tokat.

Harkányi János kereskedelmi miniszter jelentkezik szólsra.

Egy hang a baloldalon: A nagy kabinet!

Harkányi János: Betérjeszti a külkereskedelmi és külforgalmi viszonyok rendezéséről szóló tör-vény meghosszabbításáról, a mé-termérték ügyében kötött nemzet-közi egyezmény módosításáról és a cabok szabcsai helyitöréki vas-utról szóló törvényjavaslatokat.

Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter szólsra jelentkezik.

Beóthy Pál elnök: Kérem, a közoktatásügyi miniszter ur nem jelentkezett előzően... (Darfúság.)

Jankovich Béla betérjeszti az izlám vallás elismeréséről szóló törvényjavaslatot.

Felkiáltások: Hát a földmivelés-ügyi miniszternek nincs semmi javaslata?

Elnök: Fel fog olvastatni az interpellációs könyv.

Jegyző (olvassa): A következő interpellációkat jegyezték be Egy Béla a vasutasok sérelmeiről; Polányi Géza a címer- és zászló-kérdésről; Bornáth Béla a rézgál-lonak 1916. évre való biztosítá-sáról; Szabó István (nagyatádi) a tengeri rekvirálása tárgyában.

Elnök: Indítványozom, hogy a Ház holnap délután 10 órákor tartson ülést s ennek napirendjére a további teendők felől való in-tézkedést és az interpellációkat tűzze ki.

A Ház ekként határoz.

Az ülés 12 órákor végződött.

Az árdragító visszaélések.

Az árdragító visszaélésekről szóló törvényjavaslat szerint, aki háboru idején nyereszkedés cél-jából életszükségleti vagy más elsőrendű közszükségleti cikket anélkül, hogy annak forgalombahozatalával hivatászerűleg vagy hivatásbóli folyólag foglalkoznék vagy annak forgalombahozatal előlábóli való beszerzésére hatóságí engedélyt nyert volna, saját házi és gazdasági vagy üzemi szük-ségletét aránytalanul meghaladó mennyiségben beszeres, vétséget követ el, amelynek büntetése két évig terjedhető fogház és száz koronától húsz ezer koronáig ter-jedhető pénzbüntetés.

Ugyanígy büntetendő az, aki háboru idején nyereszkedés cél-jából életszükségleti vagy más elsőrendű közszükségleti cikket a hatóság rendelkezése ellenére sa-ját házi és gazdasági vagy üzemi szükségletét meghaladó mennyi-ségben a forgalombóli vizsátart, valamint az, aki háboru idején ily cikkek előállítására (termé-lésre) vagy forgalombahozatalára szolgáló üzemet a hatóság ren-delkezése ellenére megsszűnteti vagy korlátozza.

Aki háboru idején forgalombahozatal végett előállított (termelt) életszükségleti vagy más elsőrendű közszükségleti cikket sellő indok nélkül megsszűnteti, értékeben le-nyegesen esodknek, hasznalbat-lanná lesz, rendelkezéséről lénye-gesen esodó esra hasznáit fel, atakit vagy valtoztatit, vétséget követ el, amelynek büntetése há-rom évig terjedhető fogház és száz koronától tízezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.

A kisérlet büntetendő.

Büntett a cselekmény és három évig terjedhető börtönnel, vala-mint száz koronától tízezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ha életszükségleti cikkbóli nagyobb készlet sammitott meg.

A jelen törvény alá esó bün-cselekmények eseteiben a pénz-büntetés ó segének megállapítá-sáául tekintettel kell lenni annak a nyereségnek a mennyiségére is, amelynek a teljes cselekményével illetéktelenül elért vagy elérni törekedett.

Amennyiben megállapítható annak a nyereségnek a mennyi-sége, amelyet a teljes cselekmé-nyével illetéktelenül elért, az al-kalmazandó pénzbüntetés legma-gasabb mértéke; a jelen törvény-ben meghatározott pénzbüntetés-nak a megállapított nyereség két-szeresével fölemelt összeg.

A pénzbüntetés helyettesítő szabadságvesztésbüntetés tartalma egy évet nem haladhat túl.

A jelen törvény alá esó bün-cselekmények eseteiben a hivatal-vesztés és a politikai jogok gya-korlatának felfüggesztése is meg-állapítható. Ezenfelül az elítélt az illető cikk vagy hasonló cikkek forgalombahozatalától három évig terjedő időre eltiltható.

50—55 évesek hadiszolgá-ltatása

Az 1912. évi LXVIII. törvény-cikk 4. § ban meghatározott sze-mélyes hadiszolgálatási kötelezettség korhatárának a jelen háboru

tartamára való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat szerint a miniszterium felhatalmazatik, hogy a jelen háboru tartamára intézkedéseket tihessen oly irány-ban, hogy hadi célokra szükség esetére ötven éves kort betöltött, de ötvenötödik életévüket még túl nem haladott, a férfinemhez tartozó munkaképes polgári egyé-nek is bevonhatók legyenek. Az említett egyének továbbá csak a magyar szent korona országain belől, a hadrakelt hadsereg kör-lete mögött és egyhusamban leg-feljebb hat hétre vehetők igénybe. Ugyanazon személyek ismételt bevonása csak szolgálatuknak egy-két hónapi megszakítása után történtetik. Egyébként az 1912. évi LXVIII. törvénycikkben a személyes szolgálatásra vonat-kozólag foglalt rendelkezések a bevont 50—55 éves egyénekre is alkalmazást nyernek.

A disznósír, szalon-na és sertéshus leg-magasabb ára

Makó, dec. 1.

Ma tették közzé a disznósír, szalonna és sertéshus árának meg-állapítására vonatkozó rendeletet. A rendelet így hangzik:

Mindenemű disznósírről, (ol-vasztott disznósírről), valamint a friss yers szalonnáról a cikkek termelőivel való forgalomban követhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére nézve méterm-összetűnti (100 kilogramm) tiszta súlyra

1915. évi december hó 16. nap-jától 1916. évi január hó 15. nap-jáig bezárólag: az olvasztott disznósír tekintetében 700 koronában; a hár és egyéb olvasztatlan nyers disznósír tekintetében 620 koronában; 1916. évi január hó 16. nap-jától február hó 15. napjig bezárólag: az olvasztott disznósír tekintetében 650 koronában; a hár és egyéb olvasztatlan nyers disznósír tekintetében 610 koronában; a friss szalonna tekintetében 590 koronában; az 1916. évi február hó 16. napjástól március hó 15. napjástól március hó 15. napjástól disznósír tekintetében 600 koronában; a hár és egyéb olvasztatlan nyers disznósír tekintetében 560 koronában; a friss yers szalonna tekintetében 540 koronában; az 1916. évi március hó 16. napja utáni időben: az olvasztott disznósír tekintetében 550 koronában; a hár és egyéb olvasztatlan nyers disznósír tekintetében 510 koronában; a friss szalonna tekintetében 490 koronában álla-pítatik meg.

A friss sertéshusnak ugy szalon-nával, mint szalonna nélkül felsértésenkinti (fejlet és lábál számított) legmagasabb árát a szír, szalonna és sertéshus leg-magasabb árának figyelembe vé-telével állapítják meg. Ugyanezen hatóságok s ugyanugy állapítják meg az elkészített (szótt, füstölt, paprikás, főzött, abált és csomag) szalonnaféléknek, valamint az összes sertéshus-készítményeknek az e cikkek termelőivel való for-galomra érvényes árait is. A jelen rendelettel megállapított legmagasabb árakat, melyek magukban

foglalják a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, az átvétel helyén és kösspénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. A jelen rendeletben meghatározott fogyasztási cikkeknek a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban való árúszítása esetében érvényes legmagasabb árakat hatóságok állapítják meg. Ezeket az árakat a zsir időszakok szerint különböztetjük és pedig a zsir, szalonna és sertéshus megállapított árához hasonló esékként kell megállapítani. Budapest székesfővárosban a tanács, a megyei törvényhatóságokban az alispán, a városi törvényhatóságokban a polgármester, Fiume városában és kerületében a tanács határozza meg a friss sertéshus, az elkészített szalonna, valamint az összes sertéshus készítmények árát. A hatóságok kötelesek az általa megállapított legmagasabb árakat legkésőbb 1915. évi december hó 16. napjáig az illető törvényhatóság hivatalos lapjában, valamint az érdekelt községeiben és városokban a helyi szokásnak megfelelően közhírré tenni és azokat a belügyminiszterhez haladéktalanul jelentés kíséretében felterjesztani. Horvát Szlavonországokban a megállapított legmagasabb árak közzétételét a bán rendelettel szabályozza. A belügyminiszter megállapított legmagasabb árakat a kereskedelemügyi és a földművelésügyi miniszterrel Horvát Szlavonországokat illetőleg a bánnál egyetértéssel hivatalból is felülvizsgálhatja és a szükségesek közzétételét megválasztathatja. Aki a zsir, szalonna, sertéshus, sertéshús készítményeket drágábban árulja annál az áránál, amelyet a jelen rendelet alapján a hatóság a vásárlás időpontjára nézve legmagasabb árul megállapítottak, két hónapig terjedhető elvárásai és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 2. Csütörtök. Hém. kat. és Protest. Edig pk. Görög-eroz nov. 18. Román vi. Nap kel 7 óra 27 percek, nyug. szik 4 óra 10 percek.

A bolgár pénzügyminiszter Budapestben. T o n e s e v bolgár pénzügyminiszter a magyar fővárosba érkezett.

A hideg. Vörösré csipett orrok és fülek, könnyező szemek az utcákon és nagy kerek jég-táblák szajlása a Maroson mutatják a kalendáriummal szemben, hogy a legszigorubb tél intézett ellenünk brutális offenzívát, teljes sikerrel. Ugyanezt fogja mutatni a szén-árak emelkedése is, ami óráról-óra várható, sajnos, nem eredmény nélkül. Olvassuk hogy Bécsbe esombatról vasárnapra 10-12 fillérral emelkedett a szén ára, — mi lesz abból, mire ideért! És félős, hogy csak az árak fognak emelkedni, — a szén fogyni fog és ki tudja, lehet-e pótolni... Minden reményeségünk csak az, hogy ez az abnormis hideg a nagy offenzívák természetét szerint hamarosan enyhülni fog, — mint tavaly ilyenkor. Mert akkor is

megjött pont ebben az időben a borsasztó szigorú tél és mikorra a naptár szerint jönnie kellett volna, akkorra megenyhült, — így mondják azok a bizonyos legöregebb emberek, akik még itthon vannak. Ezáltal azonban igen rossz a memóriájuk, mert tavaly ilyenkor nagyszertű idő járt. Ime bizonyítsanak a múlt évi lapokból előkeresett meteorológiai jelentések: november 28: 0.8 fok, nov. 29: 1.2, nov. 30: 1.5, december 1: 0.5, dec. 2.05 dec. 3: 1, dec. 4: 2, dec. 5.0.0, innét kezdve egyre emelkedik a hőmérséklet dec. 17-én 10 fok melegeg mutat. Az igazi hidegek csak újév után kezdődtek. Most, kedden hajnalban 18 fok hideget mutatott a hőmérő a szabadban.

A régi sertéshusárak érvényesek. A sertéshusárakra vonatkozólag tegnap közzétett árakat hatályon kívül helyezem és 1. ó. nov. 27 én közzétett árakat emelem érvényre.

Orosz foglyok féműből készült evőedényei. Felhívtnak mindazok, akiknél hadifoglyok vannak munkára kizárva, hogy amennyiben a náluk levő hadifoglyoknál vörösréből, sárgarézről és alumíniumból való evőedények lemezek, azokat a foglyoktól a cs. és kir. katonai parancsnokság 1596. számú rendelkezése értelmében azonnal vegyék el és az elvett evőeszközöket a temesvári tüzérségi szertárhoz leendő beszállítását végezt 8 nap alatt adják át Mágóri Sámuel közönségi bírónak, a hivatalos órák alatt a ugyanott jelentésük be, ha a foglyok a bevont edények helyett evőeszközöket igényelnek. Ha az egyik vagy másik fogoly az evőedényeket elcseszte vagy eladta volna és erről a munkaadónak tudomása van, azt is jelentse be 8 nap alatt a közönségi bírói hivatalban. Makó, 1915. november hó 29. Dr. G a l a m b o s Ignác polgármester.

A hseretérén levő katonák karácsonyi ajándékára az alábbi adományok folytak be a polgármesteri hivatalnál: Nagy Imre István Deák Ferenc utca 20, Igaz József Kálvária-utca 80. sz. 4 korona.

A makói Bethánia-egylet által folyó évi november hó 28-án rendezett szeretét vesorán befolyt jövedelemből a hadi-árvák javára 80 korona, a szegény gyermekek ruháztatására 58 korona 20 fillér. Összesen 138 korona 20 fillér.

Tengeri hal a hadifoglyoknak

Makó, dec. 1.

Makó város polgármestere a hadifoglyokkal dolgozó munkaadóknak a következő felhívást intéste:

A belföldi származású hus kímélésre a hadügyminiszterium nagy tengeri halkészletet szerzett be. Tekintettel arra, hogy a hadifoglyok legnagyobb részének élelmezése nem a foglaltáborban, hanem a munkaadók által történik, ezen halkészletet csak akkor becsáthatók át, ha a munkaadók a tengeri halat a hadifoglyok élelmezésé céljából tényleg a táborok készleteiből (a hadügymi-

niszter 72020. Abt. 12. számú rendelete VIII. pontja értelmében) beazarják. Hadifoglyok munkára való kiadásakor tehát arra kell figyelemmel lenni, hogy a munkaadó, aki 50 drb. felüli foglyosozortokat foglalkoztat, kötelesze magát legalább hetenként kétszer a táborból tengeri halat beazarezni. Természetesen jogában áll annak a munkaadónak is, aki 50 darabon alóli foglyosozortokat kapott, a tengeri halat a táborból beazarezni. A munkaadók további intézkedésig a szállítási díjakon kívül a következő árakat kötelesek fizetni: Egy horod heringért, amely körülbelül 500 darabot tartalmaz, 70 kor. Egy q kilppfische-ért 180 koronát.

Szibériában levő hadifoglyainkról

Makó, dec. 1.

A N. Fr. Pr.-nek igen előkelő helyről a következőket írják: A szibériai Dauriában sok hadifogly tartózkodik s így érdekes lehet, ha azt a helyet megismerjük. Dauria a Bajkál tó felé a Vladivostokba vezető vasút mellett, körülbelül 7 kilométernyire van a mandzsuriai határtól. Kelet felé csak néhány állomásonyira Dauriától van Mandzsuria legközelebbi városa, melyben sok kínai lakik és a kereskedések jobbra kínai embereké. Dauria innét északi be szükségesített. Nyugat felé a legközelebbi város Tjcsira körülbelül 36 vas uti érsányi távolságban. Dauria csak egy falu, legfőképpen 100 szegényes házzal és körülbelül 500 lánossal, ezek felérésében orosz számbeszélt, felérésében kínaiak. De nagy kaszárnyák és istállók vannak itt, melyek 40.000 ember, főképpen kaszákok számára elegendő terület adnak és ezek az épületek még kibővíthetnek hatalmas koncentráis katonai teleppé. Ez idő szerint csak valami 800 ember van ott a foglyok őrzésére. Julius hónapban a foglyok száma 200 tiszt és 6000 ember volt, jobbra oroszok és magyarok. Dauria egy alacsony hegyektől körzeryett síkságon van, melyen se fa, se cserje nem látnak. A hosszú téli időben a legnagyobb hideg 52. C. fokra emelkedik, melyet még fokos az erős, gyak. rau napokig tartó hóvihár. A mi tisztjeink az orosz tisztaktól elhagyott lakásokban élnek és bár egyszerűen, de jól vannak ellátva. Többnyire 2-5 tisztnek van közös lakása. A berendezésről maguknak kellett gondoskodniuk. Még az ágyukba való szalmát vagy szénát is maguknak kellett vásárolniuk. A butorokat, amennyiben még nem voltak, a hadifogly-legénység csinálta. 22 tiszt tarthat magánna 11 tisztiszolgát, akik 5k maguk tartoznak fizetel. A tiszt havonként 50 rubelt kap, ebből kell mindent fedeznie, de az élelmiszerek, különösen az emittett mandzsuriai városban, igen olcsók. A fatuban az aszozayok kifőzöket rendeztek be, melyekben havonként 25 rubelért egész napi koszt kapható. De sokan csoportokba alakulva, külön konyhát rendeztek be, amelynél jobban és olcsóbban élelmezhetik magukat, reggel: tejeskávét és kenyert, dében: levest, húst,

főzeléket, tésztát, fetekekávét, este: húst vagy tésztát kapnak. Egy font hus 15, egy tojás 2 kopek. A tisztak nem kapják ugyan meg egész rendszeren és pontosan a fizetésüket, de ez az orosz tisztaknál sincsen máskép. Elfogatásuk idején, meg amikor a Kárpátokból egy hónapig tartó utazást kellett tenniük, bizony sokat kellett szenvedniük. Az egészségügyi állapotok ugy a tisztak, mint a legénység körében jók, persze a gyengébbek közül sok meghalt. Nyári időszakban sok mindenféle sportot űznek, télen pedig tanúnak. Különösen idegen nyelvekben képzik magukat s ennél a kiképzésnél a tisztak kölcsönösen tanítják egymást. Könyveket olvashatnak, újság csak olyan áll rendelkezésükre, mely Oroszországban jelenik meg. Ezekből nem igen olvashatják ki az igazságot, de azért szinte csodálatos, hogy a foglyok bizonyos időpontokban milyen jól voltak értesítve a dolgok állásáról.

URANIA-SZINHAZ.

* A haditengerészet. Az őszi szezon eddigi Uránia-előadásai között még egyik sem volt témájánál és belső értékeinél fogva olyan érdekfeszítő, mint a holnap délután 4 órakor és este 8 és fél órakor színpadra kerülő Uránia-darab. Ki ne szeretné utapozni, jó kopek és pontos, élvezetes magyarázatok útján megismerni a haditengerészet titkait? A tenger-alattjárók ördögös szerkezetét, a torpedóvezérlést, a víz alatti kikötőket, a hatalmas uszó érevarakat, a dracónugyokat? A nagyon tanulságos és amellott kiválóan szórakoztató előadást melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

REGÉNY.

Egy világváros titkai. (1052)

109. fejezet. A népbank. — Hát nem asszal kezdtem? kérdő Del-Monte. — Igaz, igaz! Annál szebbet és merészebbet még eddig senki sem vitt véghez. Azért lettél is vezérünk. De aztán olyan térré léptél át, ami nekem nem tetszik. — De nekünk tetszik! kiáltottak a többiek. — Ti tehát maradtok, én pedig kiválok a társaságból! Vissza megyek a hegyek közé s ha lehet, új rablóbandát alakítok. — Jól gondold meg a dolgot, Marazzi! mondá Del-Monte figyelmeztetőleg. — Mi meggondolni való van itt! vonta vállát Marazzi. Csak a forma változik a lényeg nem. — De ugyan mit fogsz rabolni? kérdő egyik társa gunyosan. Legfeljebb a mi ezerszínűt vehetné el az utasoktól. Ilyeneket pedig itt kaphatsz eleget. — De mégis rabolok és nekem ebben van az élvezetemi kiáltá Marazzi, miközben szeméi vadul fellángolt. Folyt. köv.

Legujabb mosógép

amely bámulatos gyorsasággal, légnyomással dolgozik, 14 és 20 koronás árban állandóan kapható.

Gulácsi János

gépraktárában Makón.
:: Telefonszám 50. ::

POOR ENDRE
Gyógyászati kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyermek és felnőtt kedvére alkalmas szappan, szappán, szappán, arc- és kézkezeléshez és mindenféle bőrtisztításra alkalmas.

Vilma szappan, Vilma szappan és hajfürdő szappan.
Ár: Vilma szappan 1 koronás, Vilma szappan 1 koronás, Vilma szappan 1 koronás, Vilma szappan 1 koronás.

Diesel motorok
Sztérgáz
: és benzinkmotorok :
Csapógyarmatokrak benzín- és nyersolajmotorokkal, Benzín- és benzín- motorok.
Mogulapó újítások!
Nyersolajmotorok
Kereskedelmi forgalomban.
Szellőztető és Tűzoltó
Budapest, V. Károly-utca 4. sz. sz. sz. sz.
Készítők: Legnagyobb mennyiségben készítenek!
Készítők: Legnagyobb mennyiségben készítenek!

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: IRITZ MIKSAÁNÁL.

Azonnal eladó 9 és fél kat. hold jó minőségű TANYAFÖLD
kövezett ut mellett. (Néhai Kiss Pál dr. tulajdona.) Értekezhetni Hajnal-utca.

KIADÓ FÖLDEK.
közeli a városhez gabona és hagyma termelésre Iritz Miksaánál

Földeladás.
32. kat. hold föld tanya épületekkel a rákosi műút mellett szabadkézből eladó. Értekezni lehet: **Tamas Janosnál** Páva-utca 16. szám alatt.

Uj szent Iórci
nemes fakkal beültetett 200 kvadrát körüli **szőlőföld eladó.**
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Makulatur papir
kapható jutányos áron kiadóhivatalukban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
nyomdai műintézete Makó, Széchényi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a kiadóhivatalban